

TF

mars

1980

KRIG I VÅR TID?

Lederen i dette nr. av TF tar opp »To politiske hovedspørsmål i partiarbeidet»: En tredje verdenskrig har rykket nærmere etter invasjonen i Afghanistan - Tariffoppgjøret og de mange lokale kampene - , er de to oppgavene som må prege partiets arbeid i alle kanter av landet.

LEDER:

Uttalelse fra Politisk Utvalg (PU) i SK:

TO POLITISKE HOVEDSPØRSMÅL I PARTIARBEIDET.

Kamerater!

1.

Invasjonen i Afghanistan har med ett slag gjort det klart for verdensopinionen at Sovjet ekspanderer og er villig til krig for å nå sine mål. En tredje verdenskrig har rykket nærmere. For oss i AKP(m-l) må kampen mot den voksende krigstrusselen bli en av de mest sentrale oppgavene i tida framover.

I dagene etter Sovjets okkupasjon vokste det fram en sterk og brei solidaritetsbevegelse med det afghanske folket. Kravet om boikott av Moskva-OL vant stor oppslutning, også blant aktive idrettsfolk og idrettsledere. Men samtidig begynte en del av de som først tok avstand fra invasjonen å distansere seg fra og angripe all praktisk motstand mot Sovjet.

Fremst blant disse finner vi ledelsen i SV, og deres propaganda forteller oss at alle tiltak mot Sovjet er en gjenoppliving av 50-åras kalde krig. Sånne argumenter snur virkeligheten på hodet. Problemet er ikke kald krig, men at Sovjet har startet «warm» krig som myrder og fordriver folket i Afghsnistan. Det er også Sovjet som finansierer Vietnams folkemord i Kampuchea og Cubas leietropper på Afrikas Horn. Og når hørte vi under solidaritetsarbeidet for Indo-Kinas folk mot USA at dette truet avspenning og samarbeid mellom folkene?

Politisk utvalg vil med dette oppfordre partiets medlemmer og sympatisorer til å stille seg i spissen for støttearbeidet for det afghanske folket. Enhetskomiteen som er dannet i Bergen er et positivt uttrykk for en sånn solidaritetsfront. Andre plasser må lære av dette eksemplet og finne de formene for solidaritetsarbeid som passer best med mulighetene lokalt. Vi oppfordrer også partiets medlemmer til å fortsette arbeidet for boikott av Moskva-OL, spesielt viktig er det å vinne oppslutning om dette kravet i idrettslag, fagforeninger og andre masseorganisasjoner. I fagforeninger som ennå er medlem av Vennskapssambandet Norge-Sovjetunionen må det snarets reises forslag om utmeldning.

Ved siden av dette politiske enhetsfrontarbeidet må vi i AKP(m-l) nytte hovet til å kreve militære og sivile tiltak som er rettet mot en sovjetisk invasjon i Norge. Vi må avsløre det elendige invasjonsforsvaret som i dag finnes i Sør-Norge, og bl.a. kreve et virkelig luftforsvar rundt byene og militærenheter i Sør-Norge med mobilt anti-luftskyt og anti-panservåpen. I kommunestyre, fagforeninger og borettslag må vi fremme forslag som går inn for en kraftig utbygging av tilfluktsrom og andre sivilforsvarstiltak.

2.

Den andre sentrale oppgaven som må prege partiets arbeid i alle kanter av landet er tariff-oppgjøret og de mange lokale lønnskampene. I tariff-oppgjøret er selve fagbevegelse-

sens rettigheter satt på dagsorden og gjort til forhandlingstema. NAF kjemper både for tak på lønnsglidninga og en sterk begrensing av fagforeningenes rett til lokale forhandlinger og aksjoner.

Både NAF og regjeringa har en felles målsetting om fortsatt reallønssnedslag. Løftet om å opprettholde kjøpekrafta har Nordli & Co allerede løpt fra. Dersom de oppnår dette vil bl.a. storkonsernene i eksportindustrien, som har hatt økonomisk oppgang, sikres store ekstraprofitter.

LO-ledelsen har i utgangspunktet godtatt kravet om måtehold og moderasjon. På tross av den sterke bevegelsen for forbundsvis oppgjør fikk de presset gjennom et vedtak om et samordnet og kombinert oppgjør. De generelle kravene LO har stilt er også for lave til å sikre at kjøpekrafta fra tida før lønnsstoppen. Men samtidig finnes det skarpe motsetninger mellom LO og NAF, og det er også uenighet mellom LO-ledelsen og regjeringa.

Hovedårsaken til dette er at LO-ledelsen i dag er nødt til å ta hensyn til det voldsomme presset fra grunnplanet i fagbevegelsen. LO-lederne må ta avstand fra svartmalinga av den økonomiske situasjonen og har markert uenighet med NAF i saker som tak på lønnsglidning og lokale forhandlingsrett, samt krav for de lavtlønte.

Dette har ikke skapt en situasjon der LO-ledelsen plutselig »står på de fagorganisertes side». Men det gir store taktiske muligheter for å utnytte motsetningene til å styrke de fagorganisertes stilling. I den første fasen av tariffoppgjøret må det være vår oppgave å støtte de delene av LO's krav som kolliderer med NAF's og regjeringas linje og binde LO-ledelsen til disse.

Politisk utvalg oppfordrer våre lag og partimedlemmer i fagbevegelsen til å følge utviklinga av det sentrale tariffoppgjøret nøye. Når NAF avviser hovedopplegget fra LO må vi arbeide for at klubber, fagforeninger og Samorganisasjoner krever at LO's vedtak om ekstraordinært representantskapsmøte og overgang til forbundsvis oppgjør blir satt ut i livet.

Også etter LO's naværende opplegg skal det være forbundsvis forhandlinger med streikerett mht. fordelinga av den sentrale ramma. Det er sannsynlig at kobling og voldgift blir brukt for å hindre sånne kampfmidler i eventuelle konflikter. Men likevel vil LO's konsesjon til kravet om forbundsvis behandling gi litt mer spillerom for aksjoner enn ved de foregående oppgjørene. Dette krever at vi forbereder oss til å argumentere mot darlige forhandlingsresultat ut i fra situasjonen i de enkelte forbund og bransjer. Dette vil stille store krav til vår evne til å koordinere den faglige taktikken forbundsvist.

Den lokale kampen har gått og vil fortsette å gå parallelt med et sentrale tariffoppgjøret. LO/NAF-avtalen mottar stor motstand, mange fagforeninger brøt fristene som ble satt. Mange har utsatt de lokale forhandlingene til 1.april. Dette kan bety lokale aksjoner midt under avstemninga om tariffoppgjøret. Erfaringene fra tidligere oppgjør viser også at etterdonningene vil vere utover året. Partiet må derfor innstille seg på at det vil bli tallrike faglige kamper gjennom hele 1980.

De månedene som har gått har alt gjort nyåret til et stort streikeår, og flere vil følge. Kampviljen i fagbevegelsen har vokst. Partiet har etter hvert fått mange faglige tillitsmenn og dette styrker mulighetene for at klassekamplinja vinner fram. For partiet innebærer dette ei stor og positiv utfordring. På alle plan må vi vise oss i stand til å sette av tid og krefter til å lede og samordne dette arbeidet.

Streikene som har vært har allerede fort til store behov for økonomisk støtte. Det er i dag en realitet at de fleste streikestøttekomiteene knapt nok finnes på papiret. Med det

omfanget kampene i dag har er det også illusorisk å tro at vi kan løse streikestøtte arbeidet på samme måte som for en del år tilbake. PU vil oppfordre partiavdelingene til å følge opp de apellene som blir gitt gjennom Klassekampen og på andre måter om streikestøttearbeid. Alt nå er det viktig å innstille seg på at støttearbeidet ofte må konsentreres om streiker i ens eget partidistrikt og at hovedmetoden i støttearbeidet må være å mobilisere fagforeninger og klubber til bevilgninger og ekstra-kontingent. Men fortsatt vil innsamling fra streikestøtte-aktivister være viktig som et tillegg og ikke minst ha stor propagandistisk betydning.

3.

Både for arbeidet mot Sovjets aggressive politikk og partiets linje i tariffoppgjøret må Klassekampen brukes aktivt. Dagsavisen gir oss store muligheter til rask informasjon, til å kommentere det som skjer, spre erfaringer og utvikle taktiske paroler.

Politisk Utvalg vil oppfordre alle partilag til å vurdere KK-arbeidet ut i fra et sant perspektiv og sørge for at vår propaganda og agitasjon blir spredd til langt fler enn det som har vært tilfellet de siste månedene. Vi henviser ellers til et eget vedtak om Klassekampen og til de permanente retningslinjene for avisarbeidet som nå er sendt ut.

Oslo 1.mars.
Politisk Utvalg i SK.

MELDING OM VEDTEKTSDISKUSJONEN:

Vedtektskomiteen arbeider for å sammenfatten forslagene som har kommet inn til vedtektsforslaget. Vi vil presentere det i neste nr. av TF. Derfor står vedtektsdebatten over i dette nr. av TF.

Red.

Dette nummer av TF har færre sider enn vanlig pga. bilaget om forsvarspolitikken. En del innlegg og diskusjoner må derfor stå over til neste nummer.

Redaksjonen.

UTTALELSE FRA POLITISK UTVALG OM

KLASSEKAMPEN.

Sentralkomiteen slo siste høst fast at Klassekampen var berga som dagsavis. Etter dette har det likevel reist seg roster i Oslo-partiet for å få avisa nedlagt. I store deler av landet har også arbeidet med Klassekampen vært svakt.

Politisk Utvalg vil oppfordre alle partikamerater til å slåss mot sanne tendenser. Klassekampen er vårt viktigste middel i propaganda og agitasjon. Ikke minst i ei tid med økende faglige kamper og en raskt økende krigsfare er det helt avgjørende at vi holder fast på avisa og utnytter den maksimalt til å drive avsløring og propaganda og til å bidra til å organisere kampen.

I dag er dagsavisene vårt viktigste redskap til å drive propaganda og agitasjon for å få partiet til å fungere som en landsomfattende politisk kraft og til å utvikle den revolusjonære bevisstheten blant arbeidsfolk. Under krig og illegalitet må vi løse propagandaen på andre måter.

Nå som den akutte økonomiske krisa i avisa er over er det på tide å sikre avisa den faste plassen i partiarbeidet som den har krav på. For tida drives det for lite arbeid med avisa, både lossalg og abonnementsverving. Det må rettes opp.

Nå som den akutte økonomiske krisa i avisa er over er det på tide å sikre avisa den faste plassen i partiarbeidet som den har krav på. For tida drives det for lite

arbeid med avisa, både lossalg og abonnementsverving. Det må rettes opp, ikke i form av et skippertak, men ved planmessig og langsiktig arbeid.

Det finnes mange eksempler på at Klassekampen direkte blir brukt i den lokale kampen, men fortsatt finnes det viktige svakheter og eks. på at redaksjonen ikke følger opp lokale kamper.

Vi må arbeide for å gradvis forbedre avisa og styrke kontakten mellom leserne og redaksjonen for at avisa skal få større betydning for utviklinga av det lokale arbeidet.

PU avviser enhver ide om at vi nå skal legge ned Klassekampen » fordi den krever for mye krefter». Det er fullt ut mulig å arbeide en del mer med avisa enn det vi gjør i dag, samtidig som vi styrker det lokale arbeidet. Bedre spredning av avisa er faktisk nå ei forutsetning for å heve det lokale arbeidet opp på et høyere nivå og knytte større deler av massene rundt partiet. Bedre spredning av Klassekampen på arbeidsplassene er også viktig for å knytte den faglige opposisjonsbevegelsen på landsplan sammen og hjelpe den til å utnytte andres lærdommer. Ideen om at arbeidet med KK skulle være til hinder for å utvikle partiets faglige arbeid er derfor ikke bare uriktig, men ytterskadelig.

Politisk Utvalg.

LANDSMOTET ER UTSATT!

I forrige nr. av TF skreiv vi at SKAU var innstilt på å følge den vedtatte landsmoteplanen og ikke utsette landsmotet. Men at SKAU ville følge utviklinga av landsmoteforberedelsene, og vurdere planen på nytt om det kom nye momenter til. Etter at TF var gått i trykken kom det henvendelser fra to av landets største partidistrikter om å utsette landsmotet pga. situasjonen i forberedelsene. SKAU vurderte deres argumenter på grunnlag av det og undersøkelser av situasjonen i partiet vedtok SKAU å utsette landsmotet i et halvt år.

På bakgrunn av dette vil vi her legge fram en ny plan for gjennomføring av landsmoteforberedelsene. Denne utsettelsen gir oss muligheter for å fortsette programdiskusjonene i partiet på grunnlag av nye utkast som nå blir skrevet og produsert på grunnlag av kritikken, endringsforslag og kommentarer som har kommet inn fra laga.

Prinsippprogrammet:

Et nytt forslag til prinsipp-program er under skriving på grunnlag av debatten til nå og med målsetting å gjøre det kortere. Forslaget vil bli sendt ut i mai etter diskusjon i sentralkomiteen. Endringsforslag som kom til redaksjonskomiteen innen 1. februar er sendt ut i et eget hefte.

Beretning:

Utfra de rapportene som nå kommer inn vil SK sende ut et fullstendig forslag til beretning i månedskiftet juni/juli.

Vedtektene:

Det opprinnelige forslaget til vedtektsendringer er for det meste ferdig behandla i partilaga. På grunnlag av dette planlegges det å sende ut de innkomne endringsforslaga til laga.

Arbeidsprogrammet:

Det utsendte forslag til Arbeidsprogram er ennå lite diskutert i partiet. Sentralkomiteen vil behandle de inkomne forslaga og vurdere den videre behandlinga utfra det.

Sameprogram:

I løpet av mars vil vi sende ut et forslag til nytt sameprogram, som er behandla på en samepolitisk konferanse. SK har ikke behandla forslaget, men sender det ut som grunnlag for diskusjon i partiet.

Delegatvalg:

Vi vil åpne for nyvalg av delegat(er) til distriktskonferansene og landsmotet for de laga som ønsker det. Grunnen til det er at det har gått lang tid fra de nåværende delegatene er valgt til de skal møte på distriktskonferansene. Rapporter om endring av delegat må sendes til DS innen den fristen DS setter.

Nominasjoner:

Nominasjonskomiteen har fått inn et stort antall nomineringer på kamerater til den nye sentralkomiteen. Nominasjonene som er gjort til nå er representative nok og gir tilstrekkelig materiale for nominasjonskomiteen til å arbeide videre. Det er derfor ikke behov for å åpne for en ny runde med nominasjoner, men det er sjølsagt fortsatt adgang til å sende inn nominasjoner.

Frister

SKAU vil ikke pålegge laga nye obligatoriske møter på programforslaga. Laga må sjøl vurdere hvilke og hvordan de vil behandle de nye programforslaga. Fristen for å sende inn

nye forslag til prinsipp-programmet, beretninga, arbeidsprogrammet og sameprogrammet vil bli satt av DS. Vi ser helst at mest mulig av endringsforslaga kommer innen den fristen, men åpner for en *siste frist* å sende inn forslag via distriktskonferansene. DS setter frister for når forslaga må være levert til delegaten(e).

Sentralkomiteens
Arbeidsutvalg.

FORAN LANDSMØTET

DEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdebatt

NOEN PUNKTER OM REVISJON AV PRINSIPP-PROGRAMMET

Av Pål S

Mange kamerater har etterlyst svar fra partiledelsen på den kritikken som er retta mot utkastet til prinsipp-program. Ønsket om slike svar er på sin plass. Det er imidlertid ikke mulig å gi et autoritativt svar på vegne av sentralkomiteen foreløpig, fordi SK først vil utforme sitt syn på programrevisjonen når det foreligger mer materiale fra grunnplanet i partiet. Etter en debatt i SK i løpet av våren vil det komme et forslag til prinsipp-program som er SKs forslag. For å tilfredsstille noe av behovet for svar vil jeg kort gjøre greie for hva jeg mener om programutkastet og kritikken av det.

1. Jeg er tilhenger av at prinsipp-programmet skal være mest mulig klart og konsist. Forklaringer og lange beskrivelser må overlates til tidsskrifter og kommentarer. Gjentakelser og overflødige ord bør ikke forekomme, de svekker programmet.

(Lenin har skrevet noen ramsalte småartikler om krava til et prinsipp-program. De står bl.a. i 6. bind av Lenins samla verker.) Et prinsipp-program krever streng disiplin og økonomisering med ord. Verken det prinsipp-programmet som vi vedtok i 1976 eller det nåværende utkastet svarer til disse krava. De er tvert om langt fra ei slik målsetting. Jeg er likevel for å legge utkastet til grunn for revisjonen og forkorte det og stramme det inn så mye vi maktar. Det er mulig å skjære det ned til under halvparten av det omfanget det har i dag. Et kortere og skarpere program er også det mest demokratiske. Overflatisk sett skulle dette være greit. Men i praksis vil vi bli nødt til å føre en beinhard kamp med oss sjøl for å få det til. Programmet fra 76 inneholder lange beskrivelser av f.eks. USA og Sovjet som nok har hatt sin

FORAN LANDSMØTET

DEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdeba

misjon for å holde partiet på en noenlunde sto kurs. Mesteparten av disse beskrivelsene er overført til det nye utkastet. De er stort sett ikke programatiske, etter den definisjonen jeg har gitt. Det er forklaringer og argumentasjon. Eksempel:

»Som alle aggressorer har USA-imperialismen fått royna at den som freistar å vinna verdsherredømmet gjennom å underkua andre folk, uunngåelig skapar grunnlaget for sitt eige nederlag. Tapa i Indo-Kina, samanbrotet for innringingspolitikken mot det sosialistiske Kina, . . . » osv. osv.

Noen vil si at dette er viktige forklaringer. Riktige er de også. Men jeg vil spørre: Er slike forklaringer nødvendige i et prinsipp-program? Jeg mener nei. Den videre debatten bør prøve å finne et riktig balansepunkt. Finner vi først en slik modell, blir det mye lettere å forme programmet over en enhetlig lest. (Jeg har bevisst valgt et slikt eksempel og ikke den mest iøynefallende langhalmen, som alle vil være for å kutte.)

2. Utkastet følger disposisjonen fra 1976. Den disposisjonen er ulogisk. Programmet bør starte med samfunnet og slutte med partiet, for å si det skjematisk. Det er motsigelsene i kapitalismen og klassekampen som er grunnlaget for partiet og ikke omvendt. Det kommunistiske manifest følger en tilsvarende struktur som den jeg antyder, det samme gjorde bolsjevikenes program. Det er ikke dogmatisme å dra lærdom av slike forbilder.

3. Programmet fra 76 inneholder mange store floskler om hvor fortreffelige vi er på alle måter. Inspirasjonskilde: Albania. Jeg er enig i at vi skal avalbanisere programmet. Kutte ut pinlig skryt. Men jeg er samtidig enig i den kritikken som sier at utkastet slår over den andre veien. Sjøl om AKP(m-l) er langt fra perfekt, må vi ikke gi slipp på at vi er arbeiderklassens

revolusjonære parti. Vi skal bli dyktigere til å leve opp til denne betegnelsen, og vi har igjen å bli anerkjent som det av det store flertallet av arbeiderklassen. Sant nok. Men vi må ikke vakle på hva som er partiets grunnleggende karakter. AKP(m-l) er et virkelig kommunistisk parti, medlemmene er virkelige revolusjonære. På disse punktene må ikke programmet så noen tvil. Formuleringer i utkastet som undergraver dette, må revideres.

De fleste lag og medlemmer som har kommentert dette punktet sier at partiets ledende rolle er undervurdert i programutkastet som helhet. Jeg er enig. Skrytet må kuttes, slik utkastet foreslår, men prinsippet om partiets ledende rolle må vi ikke gi opp.

Videre har det ingen hensikt at programmet beskriver ting som ellers er knesatt i vedtektene på en lang bedre måte. (Jfr. det som står om organisasjonsprinsipper og fraksjonisme o.l.). Overlapping mellom to programatiske dokumenter må unngås, ellers oppstår det nødvendigvis uklarhet.

4. Mange kamerater kritiserer at utkastet inneholder for mye historieskriving, både om imperialismen, norske partier og andre ting. Enig. Partiet bør programfeste synspunkter på historiske forhold bare når det er strengt nødvendig. Dette er blitt ytterligere understreka i debatten om dogmatisme i den siste tida. Derfor bør vi ta konsekvensen av det i programmet. Den lange beretninga om ulike sider ved DNAs historie holder neppe mål som analyse og hører heller ikke hjemme i prinsipp-programmet, bare for å nevne ett eksempel. Vi kan noye oss med å slå fast hva DNA har vært og hva det er, hva som er massebasen til DNA og DNA sin rolle i det kapitalistiske Norge.

5. Under imperialismesnittet er det kamerater som ønsker å fjerne mot-

FORAN LANDSMØTET

' DEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdeb

sigelsen mellom sosialismen og imperialismen som en av de fire store motsigelsene i verden. Det er i virkeligheten å påstå at det ikke finnes noe sosialistisk land i verden i dag. Jeg vil avvise en sann påstand. Vi bør avgjort ikke knytte oss til bestemte sosialistiske land, slik 76-programmet gjør. Vi bør også evne å ha ei sjølstendig og kritisk vurdering av sosialistiske land. Men det er noe ganske annet enn å påstå at sosialismen ikke eksisterer som samfunnssystem.

Alle skjønner jo at det er skepsis mot Kina som får kamerater til å fremme et sånt forslag. Men et så ytterliggående standpunkt har ikke en gang blitt forsøkt underbygd. Det er uansvarlig. Sjøl om det er grunn til å stille spørsmålsteget ved deler av Kinas politikk er det helt uriktig å hevde at Kina ikke er sosialistisk. Forslag av denne typen bør avvises. I stedet bør vi få en debatt etter landsmøtet om positive og negative lærdommer fra bl.a. sosialismen i Kina.

Utkastet tar ikke stilling til hovedmotsigelsen i verden. Det har kommet forslag om at vi skal gjøre det. Jeg synes nå dette er vanskeligere enn jeg syntes tidligere. Vi har ikke tilstrekkelig teoretisk klarhet i hva det vil si at en motsigelse er hovedmotsigelsen i verden. Vi kan ikke bare formulere en motsigelse på lykke og fromme og utrope den til hovedmotsigelsen. Noen vil si at hovedmotsigelsen går mellom sosialimperialismen og verdens folk og nasjoner. Andre vil si at den går mellom de to supermaktene og atter andre at den går mellom de to supermaktene og i første rekke mellom Sovjet og verdens folk. Men gir slike oppstillinger et riktig bilde av situasjonen i verden? Er de teoretisk holdbare?

De fire store motsigelsene utvikler seg ujamnt til og med i en landsmøteperiode på fire år. Er det da korrekt å programfeste hva som er hovedmotsigelsen i et

gitt øyeblikk? Skal ikke programmet være slik at det rettleder partiets politikk sjøl om verdenssituasjonen endrer seg? Jeg har ingen klare svar på disse spørsmåla, men er mot å gjøre et spontanistisk vedtak om hovedmotsigelsen. Klarer vi ikke å komme fram til et godt underbygd standpunkt, bør vi nøye oss med å slå fast de viktigste motsigelsene og tendensene i dagens verden. Dem nar vi et torholdsvis bra grep om. Hva mener andre medlemmer om dette?

6. Jeg er enig i kritikken av kvinneavsnittet, og mener at det forslaget til nytt kvinnekapittel som er foreslått av G.H. i det nye heftet med innsendte forslag til programendringer er et bra grunnlag å bygge videre på. Det forslaget og ikke utkastet bør ligge til grunn for den videre debatten. Det dårlige kvinneavsnittet i utkastet er et bevis på at partiet i lang tid har svikta sin oppgave i den teoretiske debatten og analysen av kvinnespørsmålet.

7. Fagbevegelsen. Utkastet har til hensikt å ta opp arbeidet i fagbevegelsen, i motsetning til gjeldende partiprogram. Det er bra. Men utkastet er halvhjerta. Formuleringa om «kampen i fagrørsla» viser at utkastet er lite opptatt av «kampen til fagrørsla». Dette må endres. Når AKPere nå velges til klubbformenn og tillitsmenn over en lav sko er det et uttrykk for at mange fagorganiserte har begynt å se på våre medlemmer som *sine* folk, at vi ikke er beinjegere, men oppriktig opptatt av arbeiderklassens interesser. Dette må komme klart til uttrykk i programmet. Debatten i Klassekampen har særlig dreid seg om forholdet mellom partiet og fagbevegelsen. Mitt syn er at formuleringene i utkastet er taktiske og ikke strategiske. Som kommunister må vi gå inn for at fagrørsla skal bli revolusjonær og skal slutte opp om partiets politikk. Dersom formuleringene i utkast-

FORAN LANDSMØTET

DEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdeba

et skal oppfattes som strategiske, blir de et forsvor for den såkalte »fagforeningsnoytraliteten» og dermed uleninistiske. Så langt er jeg enig i kritikken fra Mostue og andre. Derimot mener jeg ikke det er noe lite spørsmål hvordan vi formulerer partiets ledende rolle. Formuleringer som gir inntrykk av at vi vil overta DNAs plass vil være prinsipielt gjerne, sjøl om vi ikke går inn for kollektivt medlemskap.

Noen kamerater ønsker at eksempler fra streikekampen i 70-åra skal inn i dette avsnittet. Dersom det skal oppfattes bokstavelig, må jeg være uenig med dem etter det jeg har sagt om den formen jeg ønsker på programmet. Men jeg velger å oppfatte det som et ønske om at vi skal trekke ut noen generelle lærdommer som kan styrke programmets innretning på norsk klassekamp. Jeg tror vi bør jobbe litt med å få til det.

8. Sjølberging – statsstøtte. Jeg er mot det som står nå, fordi det er verken hummer eller kanari, verken prinsipp eller taktikk. Jeg er for at vi knesetter økonomisk sjølberging som vår prinsipielle linje og at vi vil godta former for statsstøtte dersom de ikke undergraver partiets sjølstendighet og evne til kamp. På et slikt eller tilsvarende prinsipielt grunnlag må det seinere gjøres konkrete vurderinger, men jeg er mot at de konkrete vurderingene skal gjøres i programmet.

Noen kamerater vil ta prinsipielt avstand fra enhver statsstøtte. Det mener jeg er ultra»venstre». Andre vil godta all statsstøtte. Det mener jeg er et høyrestandpunkt. Jeg vil godta statsstøtte under helt bestemte forutsetninger.

9. Demokrati under sosialismen. Jeg er enig i at programmet er mer beskjedent når det gjelder å spå om framtidens sosialistiske Norge. Men det er ikke nødvendig å si mange ganger i et program at vi er usikre. Debatten om sosialismen og demokrati har etter min mening vært

skjeiv til nå. Mange vil at vi skal gi en rekke lofter om bestemte juridiske rettigheter og at vi skal gå i veldig stor detalj her. Men ingen har til nå drøfta spørsmålet om ulike friheter i forhold til samfunnsøkonomien. Dermed blir det utopi. Noen ønsker at vi skal garantere samme rett til fri utreise som i dag. Godt. Men de bør være klar over at det logiske resultatet av det er at den norske valutaen vil bli knytta til det internasjonale valutamarkedet og at de økonomiske krisene i kapitalismen vil slå inn på norsk innenriksøkonomi. Det samme gjelder fri flytting og fritt valg av arbeidsplasser innafor landets grenser. Dersom det garanteres fullt ut er det umulig å garantere full sysselsetting. Andre kamerater formulerer juridiske rettigheter under sosialismen slik at de i virkeligheten går svært langt i retning av å gi Kautsky rett i polemikken mot Lenin. (Se Lenin i utvalg, bind 10, »Den proletariske revolusjonen og renegaten Kautsky».) Her må vi få klarere linjer. Jeg er enig i at de sosialistiske landa har gjort store feil på dette området. Men la oss ikke kaste barnet ut med badevannet. Disse problemene er *motsigelser*, la oss derfor behandle dem som det. Jeg skulle likt en mer djuptplyende debatt om hva vi skal programfeste om sosialismen. (Jeg går ut fra at det er enighet om å kutte ut frasen »stort demokrati». Demokratiet blir verken større eller bedre ved å få et sånt adjektiv foran seg.)

10. Klasseanalysen. Jeg er ikke fornøyd med klasseanalysen. Den tilsvarende delen i 76-programmet går det ann å si mye forskjellig om, men den var i hvertfall produkt av et langvarig teoretisk arbeid og en viss partidebatt. Utkastet viser at vi ikke er kommet noe særlig videre. Jeg tviler på om vi er i stand til det i god til før landsmøtet også. Mye av de empiriske undersøkelsene av utviklinga av forskjellige klasser og lag mangler. Derfor kan vi

FOR AN LANDSMØTET

DEBATTdebatt**DEBATT**debatt**DEBATT**debatt**DEBATT**debatt**DEBATT**debatt

lett henfalle til subjektivismen. Jeg tror løsningen må bli at vi forbedrer det vi finner dekning for og at vi setter igang et langsiktig arbeid med sikte på neste korsvei. Jeg er enig med programmet i å skille mellom en objektiv klasseanalyse og den politiske taktikken i forhold til de skiftende motsigelsene mellom klassene. Hvis vi ikke er klar over dette, gjør vi »venstre» feil. De fleste som har kommentert dette er enige. Men det kommer advarsler mot å ha illusjoner om borgerskapet og det er pekt på enkeltformuleringer i programmet som kan tolkes som om monopolborgerskapet er en egen klasse. Det er ikke ei hovedside, men underordna feil som må korrigeres for ikke å uthule programmet.

11. Parlamentarisk kamp. Det er nytt i utkastet. Jeg er enig i at det gjøres klart at vi vil delta i denne formen for kamp. Her har det vært ultra-»venstre» strømninger i partiet og ml-bevegelsen fra starten. Det betyr ikke som noen kamerater antyder at »valgframgangen til RV har gått til hue på dere». Så lenge massene har illusjoner om parlamentarismen og det ikke er mulig å lamme hele det nåværende systemet med en boikott, må vi delta. I den nye faglige studiesirkelen er det gitt gode argumenter for hvorfor vi bør delta i bedriftsutvalg og liknende. Dersom vi har en riktig taktikk vil det ikke avspore kampen utafor disse organene, men fremme den. Dersom dette gjelder slike organer, må det gjelde ti ganger mer for parlamentariske organer.

Noen kamerater mener vi må vurdere boikott fra valg til valg. Dette er helt i strid med Lenins oppfatning av kommunistenes oppgave i en ikke-revolusjonær periode og det svarer heller ikke til vårt partis erfaringer.

Derimot mener jeg ikke at vi skal knesette vår valgtaktikk i programmet. Dersom det er grunnlag for et landsmøtevedtak om den, så får det komme som

særskilt vedtak.

12. Dagskampen. Hensikten med utkastet er helt tydelig å understreke dagskampens betydning. En del kamerater har pekt på at det likevel finnes formuleringer som motvirker og undergraver denne intensjonen og at utkastet ikke favner hele bredden i dagskampen. Jeg er enig. Men jeg er ikke enig med de kameratene som setter en direkte forbindelse mellom dagskampen og revolusjonen. Etter et sånt syn skulle en stadig sterkere dagskamp slå over i revolusjon. Det svarer ikke til historiske erfaringer. For at det skal bli en revolusjon må det oppstå en revolusjonær situasjon. En slik situasjon kan oppstå på grunnlag av ei djuptgripende økonomisk krise i hele systemet. Men den kan også oppstå på grunn av ei internasjonal krise/krig, eller på grunn av politiske forhold: Paris-kommunen oppsto i samband med det franske keiserdømmets sammenbrudd i den fransk/tyske krigen. Ingen revolusjon har seira på grunn av massenes kamp aleine. Krisa i herskerklassen og det politisk/økonomiske systemet som den er en del av er også ei avgjørende forutsetning for at massenes kamp skal seire.

13. Til diskusjonen:

Det er mange andre ting jeg kunne kommentert, men av hensyn til plassen har jeg valgt ut disse feltene. Så litt om den diskusjonen som er i gang. Så vidt jeg kan skjønne er diskusjonen om prinsipp-programmet den største partidiskusjonen vi noen gang har hatt. Det flommer inn med innlegg, kritikk og forslag og jeg kan ikke huske at vi noen gang har mottatt så mange innlegg og forslag fra lag og enkeltmedlemmer noen gang tidligere. Dette er en utmerka ting. Det er mange verdifulle forslag og endringer som er kommet inn og som ikke ville ha kommet fram dersom partiledelsen hadde sitti aleine med dette.

FORAN LANDSMØTET

DEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdebattDEBATTdeba

Diskusjonen viser også at mye av den kritikken som retter seg mot utkastet kunne vært reist med like stor tyngde mot det gjeldende prinsipp-programmet. Dette betyr at det er behov for en programrevisjon og at den kommer til å bli mer omfattende enn hva SK eller f.eks. jeg trudde på forhånd. Det er også

utmerka. Dersom kameratene nå fortsetter den positive tendensen med å sende inn konkrete endringsforslag. Det vil gjøre det lettere å ta standpunkt og få fram motsigelser som ennå er ulne og eventuelt løse skinnmotsigelser som måtte finnes.

Pål S. ...

FORSLAG TIL VEDTAK PÅ LANDSMØTET OM SKs BEHANDLING AV MILITÆRPROGRAMMET.

»SK kritiseres for å ha vedtatt militærprogrammet uten at det forelå gode nok tidsgrunner til at SK har vedtatt disse på tvers av vedtektene. LM er enig i at det er SKs plikt å ta programatiske avgjørelser i krisesituasjoner, sjøl om det ikke er mulig å få de demokratisk behandla. I forbindelse med statsstøtta til KK, mener vi en slik krisesituasjon forelå, men i forbindelse med militærprogrammet mener vi det ikke forelå en tilsvarende krisesituasjon. Vi er enige i at den internasjonale situasjonen har gjort det svært nødvendig å korrigere partiets tidligere partiprogram, men vi kan ikke se at det forelå tilstrekkelig grunnlag til at dette skulle vedtas for landsmøtet. Det var riktig og nødvendig å reise diskusjonen i partiet, og tida fram til LM skulle i mye større grad blitt brukt til å mobilisere medlemmene av AKP,NKS og RU i denne diskusjonen slik at LM kunne vedta et militærprogram medlemmene sto fast på.»

Gudrun.

PARTIFOLK - VEIT DERE AT RØD UNGDOM HAR EN EGEN AVIS ??????

I demonstrasjonen mot invasjonen i Kampuchea i Oslo, solgte jeg og en til 40 aviser på en halvtime. Det var så og si bare partifolk som kjøpte. Det var jo bra at dere kjøpte, men hvis dere virkelig synes avisa er verdt noe, hvorfor abonnerer dere ikke? Hvis jeg skal domme etter salget den dagen, så tror jeg ikke en gang halvparten av dere abonnerer. Betyr dette at dere driter i avisa til Rød Ungdom ? Vi har enorme problemer, og et abonnement koster tross alt ikke mer enn 35 kroner!

Rune M.

Forts. fra side 13.

snu denne tendensen. Vi tror at leirene i år vil ha spesielt stor betydning for den enkelte deltaker og for partiet ut fra de vanskelige oppgavene vi kan bli stilt overfor i nær framtid. Dette skjerper også behovet for å invitere med mange uorganiserte kamerater.

Velkommen på leir!
Sommerleirutvalget.

HILSEN TIL AKP(m-l) FRA RØD UNGDOM

Rød Ungdoms 11. landsmøte sender en varm hilsen til AKP(m-l). Vi vil at Rød Ungdom skal bli et bedre redskap for partiets politikk blant ungdommen. Situasjonen stiller store oppgaver for oss: Vi må skape en brei og aktiv motstand mot sosialimperialismen blant ungdommen i Norge. Forbitrelsen og misnøyen med sosialdemokratiet og regjeringas styring av landet er stor. Vi må utløse aksjoner og massekamper som virkelig retter seg mot borgerskapet og ikke stiller seg under ledelsen til reaksjonære demagoger i Framskrittspartiet, Unge Høyre eller Moderat Ungdom. Rød Ungdom må også bidra sterkere til miljøbevegelsen.

Provevalgene ved skolene viste at en revolusjonær politikk har bra oppslutning blant elevene og at det er mulig å øke partiets oppslutning blant ungdommen. Det beste tilbudet AKP(m-l) har til ungdom som stemte RV er: Organiser deg i Rød Ungdom! Bare dersom vi klarer å organisere, fostre og skolere den radikale og revolusjonære ungdommen i Rød Ungdom nå, kan partiet i framtida fylle rekkene sine med nytt, friskt blod.

Landsmøtet har vedtatt et handlingsprogram og valgt ny ledelse, begge viktige bidrag til at Rød Ungdom skal løse disse oppgavene. Men vi vil understreke at vi bare er kommet et stykke på vei, at mange spørsmål i ungdomsarbeidet står uløste. Rød Ungdom har hatt og har problemer. Partiet gjør bevegelsen en bjørnetjeneste hvis det ikke tas alvorlig på dette. Vi trenger mye konkret hjelp både lokalt og sentralt og vi oppfordrer partiet til å gi mer hjelp av denne typen. Samtidig må ikke ungdomsforbundets sjølstendighet svekkes. Vi mener det er avgjørende at ungdommen sjøl bestemmer i Rød Ungdom og at vi blir tatt med på viktige avgjørelser om marxist-leninistisk politikk i Norge.

Kameratslig hilsen
Rød Ungdoms 11. landsmøte
hosten 1979.

Sommerleir

Ett hovedtema på Rød Front-leirene i år er krigsfaren. Innafor dette vil vi antyde en prioritering av spørsmål som: Kan krigen komme svært raskt? Hva vil en okkupasjon eller krig på norsk territorium kreve av oss? Videre er det nødvendig å ta opp sivilbefolkningas stilling og den sivile beredskapen. Er det tiltak vi kan ta for å styrke denne? Hvordan vil en lynokkupasjon kunne arte seg? Hvordan skal folk forholde seg under slike forhold?

Det andre hovedtemaet vil variere fra leir til leir, og fra landsdel til landsdel ut fra lokale behov. Sentralt står spørsmål om faglig politikk og miljøkampen. Av

andre emner kan nevnes helse- og sosialpolitikk, boligspørsmål og hvordan sosialismen vil se ut i Norge.

Det vil bli arrangert mange ulike leir typer som stasjonær leir, kulturleir, kano-leir, vandrelære, båtleir osv. og det planlegges enkelte intensive helgekurs. Forberedelsene til disse leirene krever ganske mye tid og de må skje parallelt med partiets øvrige arbeid. Det betyr mye for den enkelte leiren at påmeldingene kommer raskt inn, så meld deg på straks tilbudet er klart.

Deltakelsen på Rød Front-leirene har gått noe tilbake de siste par åra. La oss

Forts. s. 12

SKAU:

RETNINGSLINJER FOR ARBEIDET MED RØD VALGALLIANSE

SKAU har diskutert retningslinjene for RV og i samsvar med synspunkter som har kommet fram fra partimedlemmer i diskusjonen om RV, har SKAU vedtatt følgende retningslinjer:

- RV er ikke og skal ikke bli noen uavhengig organisasjon. RV er permanent i den forstand at samarbeidet fra valgkampen fortsetter. RV er en *allianse* mellom partiet AKP(m-l) og uavhengige sosialister der AKP(m-l) er den ledende krafta, samtidig som de uavhengige sosialistene respekteres, deltar i den løpende rådslaginga og sikres innflytelse på linja RV skal følge i de kommunene og fylkene der vi er representert.
 - RV-grupper kan derfor bare opprettes i samråd med AKP(m-l) i kommunen. Og (fortrinnsvis) i tilknytning til RV-representanten/e i kommunestyre eller fylkesting.
 - RVs arbeidsområde er knytta til arbeidet i de parlamentariske organene og til å forberede valgkampen i 1981.
 - Der RV er representert skal partiet aktivt trekke med uavhengige og bygge ut samarbeidet i RV, ta initiativer overfor enkeltpersoner og eventuelt også overfor grupper som kan knyttes til RV-arbeidet. Det bør undersøkes hvilke muligheter det er til å trekke til seg representanter som er valgt på uavhengige lister, og evt. også andre partiers lister.
 - Der RV er representert skal partiet arbeide for at RV alltid holder nære forbindelser med fagforeninger, masseorganisasjoner og lokale aksjoner, oppsøke dem, ta dem med på råd og føre fram deres rettferdige krav.
 - Det kan eksperimenteres med ulike former for organisering av RV-arbeidet lokalt, til vi har funnet fram til de formene som egner seg best. Særlig er det viktig å sikre at de uavhengige kameratene som hjalp til å oppnå valgframgangen 1979 og andre som kommer til etterhvert får delta i arbeidet fullt ut, at deres stemme blir hørt og at de fortsatt respekteres som samarbeidspart i RV. Det må skapes demokratiske arbeidsformer og kommunerepresentantene må søke råd fra folk som har stemt RV og arbeidsfolk ellers i alle viktige saker. Men det skal ikke utarbeides vedtekter for RV lokalt, eller sentralt.
 - Medlemskortene i RV skal ikke brukes, for både å hindre at RV gjøres til en vanlig medlemsorganisasjon parallelt med partiet og av sikkerhetsmessige grunner. Derfor skal ordninga avvikes.
- På steder der det allerede er praktisert arbeidsformer, inkludert medlemskort, som går ut over dette må retningslinjene tillempes slik at det ikke oppstår konflikter. Det er ikke nødvendig å gjøre dramatiske omlegginger, bare RV ikke *sementeres* som en vanlig medlemsorganisasjon.
- Dersom det kommer til konflikt om den politiske linja RV skal følge lokalt eller på landsbasis er det viktig å søke å løse motsigelsene kameratslig og på en konstruktiv måte. I siste instans må slike konflikter avgjøres av AKP(m-l)s organer. Denne makten må ikke misbrukes, men bare brukes når det er absolutt påkrevd. Partiet må være fleksibelt og villig til kompromisser og minnelige løsninger med dem vi samarbeider med.
 - Disse retningslinjene er *midlertidige* og gjelder inntil partiet har gjennomført diskusjonen om partiets valgtaktikk og parlamentarisk arbeid.

- SKAU har foreløpig ikke diskutert i detalj den taktiske situasjonen foran Stortingsvalget i 1981 eller lagd noe utkast til valgplattform for det valget.

Vi anser valget som en viktig politisk kamp, en klassekamp der partiet plikter å gjøre en offensiv innsats. Den økende krigsfaren og de store faglige aksjonene åpner taktiske muligheter for oss, som bør utnyttes både i måten vi fører valgkampen på og i valgplattform. Dette vedtaket tar ikke konkret stilling til hva slags alliansepolitikk vi skal føre i samband med valget 1981. SKAU vil seinere komme med forslag til både valgplattform og valgtaktikk, som vil ligge til grunn for partidebatten om valget 1981.

SKAU.

RV - debatt

DEBATT OM PARTIETS VALGTAKTIKK.

I desember TF skreiv Pål S. i en artikkel der han reiste en del spørsmål om partiets valgtaktikk. Han fikk svar fra I. en i februar. I samme nr. trykte vi et annet innlegg om RV og partiets valgtaktikk. Vi følger opp debatten nå med ett innlegg fra Hilde H. d og ett innlegg fra Pål S. n. Debatten fortsetter. Debatten dreier seg om det er viktig for et kommunistisk parti å stille til valg og delta i parlamentarisk arbeid. Den dreier seg om hva slags valgtaktikk partiet bør ha i framtida. Ønsker vi reine partilister eller RV eller en annen form for valgtaktikk? Dersom vi skal holde fast på RV-modellen, hvordan

skal da forholdet mellom AKP(m-l) og RV være og hva slags stilling kan de uavhengige sosialistene ha i RV? Ønsker vi noen form for RV-organisasjon i det hele tatt? Om vi ønsker det, hvilken form bør den i så fall ha? Og til slutt: Hva bør partiets valgtaktikk være for stortingsvalget i 1981? Skriv inn med synspunkter og erfaringer fra lokalt RV-arbeid eller bare legg fram dine egne argumenter. Vi trykker også »Midlertidige retningslinjer for arbeidet med RV» fra SKAU. Retningslinjene gjelder til partiet har gjennomført debatten om valglinja. Har du synspunkter på dem eller kritikk av dem så skriv til TF.

Redaksjonen.

Hilde H 1:

RV - HVA HAR SKJEDD OG HVA BØR RV BLI ?

Jeg vil gjerne komme med noen synspunkter til debatten om RV. Først en

oppklaring:

E

a skriver i februar-TF:

»Hvem har kontrollen? Hvis noen har kontroll, er det i allfall ikke AKP. Hvem har gjort de nødvendige vedtaka? SK? SKAU? Jeg har ikke hørt om det.....»
 »...Hvem skal fortelle meg hva jeg skal gjøre? DS i Oslo eller RV-sentralen? Det er nødvendig å spørre for det er litt uklart for tida.» ET DS-medlem i Oslo har kommet med liknende synspunkter i Oslopartiets debattblad. De gir inntrykk av at RV og det parlamentariske arbeidet er ute av partiets kontroll, og underforstått at jeg og andre kamerater i RV opererer på egen hånd, lager »et annet senter» og går på tvers av partiorganisasjonen.

Det er ikke rett. Vårt sentrale RV-arbeid har fra valgkampen starta og fram til i dag skjedd under ledelse av SKAU. Vi har heller aldri stått for at vi skulle ha noen direkte ledelse av det lokale RV-arbeidet. Det er sjølsagt at det skal ledes av partiledelsen på stedet, i Oslo av DS. Dette har også vært vår linje overfor de andre kommunene og distriktene. Kritiser oss gjerne for den politiske linja vi står for i RV-arbeidet, men framstill ikke situasjonen som at vi leder RV på sida av partiet.

RV'S LANDSKONFERANSE

Et annet spørsmål er at vedtakene på RVs landskonferanse i oktober ble fatta uten forutgående diskusjon blant medlemmene i partiet.

Linja fra landskonferansen var prega av at vi var sikre på at vi måtte drive et permanent RV-arbeid, at de uavhengige måtte sikres innflytelse, men at vi var usikre og uenige om i hvilke former dette skulle skje. Derfor sprikte vedtaket om RV-organisering i flere retninger og var prega av kompromisser. Antageligvis ga vi for frie toyler, og situasjonen »kom ut av kontroll». Først nå, 4 mnd. etterpå, gir partiet sine retningslinjer til partimedlemmene. Disse feila er det grunn til å kritisere, og jeg er medansvarlig for dem.

RVs FRAMTID

Jeg mener vi bør stille til valg og drive parlamentarisk arbeid i samarbeid med uavhengige sosialister. Det finnes tusenvis som av ulike grunner ikke vil bli med i partiet, men som i hovedsak støtter vår linje overfor kommunestyre og Storting og i de politiske spørsmåla som knytter seg til dette.

Det er vår strategiske linje å drive enhetsfrontarbeid framover mot revolusjonen. Jeg ser alliansepolitikken i det parlamentariske arbeidet som *en* del av dette enhetsfrontarbeidet. De uavhengige vil være en styrke i arbeidet som må drives rundt de parlamentariske organene: I bydelsutvalgene, i nemder og utvalg, i »ekspertgrupper» til støtte for RV-representantene, i propagandaarbeidet, i å knytte bånd til massene osv.

Men å arbeide sammen med uavhengige forplikter. Ingen vil være »hjulvispere» for oss. De vil ha innflytelse på politikken. Og de vil ikke at dette skal skje tilfeldig, opp til vår gode vilje til enhver tid. De vil ha det formalisert og organisatorisk sikra.

RV må fortsatt være en allianse. De skal ha to parter, AKP(m-l) og de uavhengige. Partiet har invitert til alliansen, det er vi som er den ledende og bærende krafta, uten oss eksisterer ikke RV. Derfor må partiet sikres spesielle rettigheter som parti, partiet kan ikke bare delta gjennom enkeltmedlemmer som i Kvinnefronten. Men det må samtidig finnes fora og organer som er et tilbud til de uavhengige og kan sikre deres deltakelse og innflytelse.

Hvordan dette konkret skal se ut, er et verre problem. Noen ideer: RV må organiseres lokalt gjennom en form for grupper, og ha en enkel og løs organisering på landsbasis. Partiets særegne stilling i RV må vedtektsfestes. Partiet må bl.a. ha vetorett på spørsmål som går på tvers av prinsipp-programmet. Partiet må ha sine

spesielle representanter i ulike RV-organer. Partiets ledelse over en eventuell stortingsrepresentant må sikres. Dette er noen ideer, men stiller likevel mange problemer jeg ikke har noe svar på.

»FORSVINNER» PARTIET?

Enkelte kamerater er bekymra for at AKP(m-l) skal forsvinne som »innenriksparti» og at RV skal overta arenaen i klassekampen i Norge. Disse synspunktene skjønner jeg ikke. Partiet jobber på mange områder av klassekampen, i faglig arbeid, i kvinnekampen, i miljø-

bevegelsen, med antiimperialistisk arbeid, med 1.mai. Partiet jobber som oftest gjennom ulike formelle eller uformelle fronter og allianser. Partiets parlamentariske arbeid skjer gjennom Rød Valgallianse. Alle vet at RV, det er AKP(m-l)s parlamentariske arbeid i allianse med uavhengige. Er det noe å frykte? Svekkes partiets stilling 1.mai om Faglig 1.mai-front øker i bredde og styrke?

Jeg kaster ballen videre, særlig til de partikameratene som jobber med RV: Delta i debatten!

22.02.80

Hilde H:

Pål Sten:

SVAR TIL KAMERAT EIS OM VALGTAKTIKK.

I februar-TF følger kamerat EIS opp min invitt til debatt om valgtaktikk. Hun stiller seg sterkt kritisk til det jeg skreiv og sier rett ut at hun er redd for at RV skal bli et nytt parti i konkurranse med AKP(m-l):

»Ønsker vi at AKP skal bli et »utenriksparti» mens RV tar seg av innenrikspolitikken?»

»Hva er det som skiller RV fra å være et parti allerede?»

»Hvis noen har kontrollen er det i hvertfall ikke AKP.»

»Det er liten vits i å diskutere hvis vi likevel står overfor et ferdig RV-parti den dagen diskusjonen er ferdig.»

Disse invendingene er et alarmsignal. De er representative for en god del partimedlemmer. Dette er grunnen til at jeg har foreslått og støtta de midlertidige retningslinjene for arbeidet med RV som SKAU sender ut i dette numret av TF. Jeg ønsker ikke noe RV-parti i ordets vanlige betydning og jeg ønsker heller ikke ei utvikling som medlemmene ikke føler at de har kontrollen over. Derfor har jeg i retningslinjene villet motvirke alle

tiltak i RV-regi som kunne tolkes som ei utvikling i retning av et nytt parti. Jeg har sammen med resten av SKAU villet slå fast at AKP(m-l) er og må være den ledende krafta innafor RV. Disse retningslinjene skulle også langt på vei tilfredsstillende kamerat EIS krav om at partiledelsen må gripe inn for å hindre at utviklinga kommer ut av kontroll. De skulle også fjerne all tvil om at den videre utviklinga ligger i henda på partiet og partiets demokratiske organer. Min aktive støtte til de nye retningslinjene betyr derimot ikke at jeg har endra syn på den valgtaktikken vi fulgte ved kommunevalget eller at jeg mener at retningslinjene gir en tilfredsstillende løsning på spørsmålet om hva vår valgtaktikk bør være. I denne sammenhengen vil jeg beklage at jeg brukte ordet »valgparti» da jeg tenkte høyt i desember-TF. Det måtte nødvendigvis gi uheldige assosiasjoner.

Så over til realitetene:

1.ER VALG OG PARLAMENTARISK ARBEID VIKTIG ?

Slik situasjonen i partiet er nå mener mange kamerater at det *ikke* er viktig å stille til valg eller drive parlamentarisk arbeid. Jeg regner ikke kamerat E til dem. Hun retter tvert om berettiga kritikk mot partiledelsen og meg fordi vi ikke har prioritert det parlamentariske arbeidet høyere. Jeg er enig i denne kritikken. I dette spørsmålet står altså kamerat E og jeg sammen om denne linja som ikke ønsker å prioritere verken valg eller parlamentarisk arbeid. Noen mener at det er et høyre-standpunkt å prioritere sånt høyt. Jeg er uenig. Det er tvert om et prinsipp-spørsmål at dersom det ikke er mulig å boikotte borgerlige parlamenter slik at de ikke kan fungere, så plikter vi kommunister å satse på å bli valgt til dem og bruke dem som en plattform for vår revolusjonære politikk. Å vende ryggen til arbeidet i slike organer, fordi *vi* har gjennomskua dem, mens massene ikke har gjort det, er reint ut sagt umodent og barnslig. Lenins polemikk mot slike standpunkter i »Venstre»-kommunismen, holder fullt ut. Han minte sine lesere på at bolsjevikene stilte til valg i 1917, mens revolusjonen var i full gang. Skulle ikke vi da delta i valg når 99 % av det arbeidende folket har store illusjoner om parlamentarismen ? Dette er et prinsipp-spørsmål, som partiet må ta et klart standpunkt til. Maksimal bruk av alle legale kampformer, inkludert parlamentarisk kamp er en viktig del av en bolsjevikisk revolusjonær strategi. Her må partiet gjøre opp med »venstre»feil og knesette en kommunistisk taktikk. For det er en »venstre»feil når SKAU og Oslo-partiet lar kamerat E prate for protokollen i bystyret i fire år og ikke bruker henne aktivt som en spydspiss for partiets politikk og taktikk i hovedstaden. Hvorfor kommer de gode eksemplene på

parlamentarisk arbeid i RV-regi fra Tromsø og Odda, men ikke fra Oslo ? Er det kamerat E is feil ? Nei, virkelig ikke. Hun har sannelig ytt mer enn vi kunne vente. Det er partiets feil, og dermed også partiledelsens og min feil. E har ikke hatt partiet i ryggen, og derfor kunne ikke resultatet bli annerledes. Men dersom vi skal få retta på dette må vi avsløre og kvitte oss med de ideene som sier at valgkamp og parlamentarisk arbeid er uviktig. Å prioritere denne typen arbeid betyr ikke at vi trur at revolusjonen kan gjennomføres gjennom slike organer. Men nettopp for å vise massene at bare en væpna revolusjon kan innføre sosialismen, må vi vise dem i praksis at parlamentarismen ikke nytter. (Jeg ser ikke bort fra at det kan finnes kamerater i partiet som vil prioritere parlamentarisk arbeid over alt annet. Om et sånt standpunkt finnes vil jeg gå mot det.) Det er svært ofte en skinnndiskusjon å spørre om vi skal prioritere f.eks. faglig arbeid eller parlamentarisk arbeid. Parlamentarisk arbeid er en kampform. Store masseaksjoner en sjølsagt viktigere kampformer. Men dersom vi jobber kommunistisk i parlamentariske organer kan vi tjene og støtte det faglige arbeidet. F.eks. kunne vi brukt et stortingsmandat til å sette sokelyset på arbeidsforholda i Nordsjoen og trekke statsrådene til ansvar. Dette kunne igjen legge grunnen til streiker og aksjoner mot regjeringa og oljeselskapene. Tilsvarende i kommunene, jfr. storstreiken mot kommunebudsjettet i Tromsø.

2.HVA SLAGS TAKTIKK?

E misforstår meg. Jeg antyder ikke at noen kamerater i partiet er »så sektariske» at de mener at »partiet bør stille til valg aleine». Jeg anser det som et mulig alternativ at partiet stiller til valg aleine. Det er ikke prinsippielt forkastelig eller sektarisk i seg sjøl. De

fleste kommunistpartier har brukt en slik taktikk og jeg vil ikke avvise den i utgangspunktet. Grunnen til at jeg reiste det var at mange kamerater bruker argumenter av en s nn art at den logiske konklusjonen er at partiet burde stille aleine. Da burde det sies, slik at vi kan drøfte argumentene seriøst. Noen kamerater sier at RV-linja fra 1975 var riktig og bør bygges videre på. Men i -75 stilte RV på et program som lå til venstre for partiets prinsipp-program. Etter min mening er det meningsløst å snakke om «allianse» under sånne forhold. Da er det mer redelig   stå fram som parti og innby til å delta på partiets lister.

Kamerat E  sier at en allianse ikke er det samme som en front, f.eks. Faglig 1.maifront. Nei, det er det ikke. (La meg bemerke at jeg ikke er spesielt glad i navnet Rod Valgallianse. Det er tungt og vanskelig. Men skitt la gå.) E  og jeg mener at vi bør stille til valg i en allianse. Det er ikke det samme som det Dimitrov kalte en enhetsfront nedenfra. Kvinnefronten og Faglig 1.maifront er en enhetsfront nedenfra av to ulike slag. En allianse er «enhetsfront ovenfra» mellom ulike allianseparter. RV har det særtrekket at det er en allianse rundt partiet, der partiet pr. definisjon er ei ledende kraft. Dersom det hadde vært en allianse med bestemte grupper i stedet for med enkeltpersoner

ville de gruppene helt sikkert forlangt en viss andel av ledelsen, en viss representasjon på listene og en bestemt innflytelse på politikken. Fordi vi har alliert oss med enkeltpersoner er det mye lettere for oss å overkjøre dem, bruke navnet deres i valgkampen og gi blaffen i dem etterpå. Kort sagt behandle dem som «nyttige idioter». Jeg mener dette er uholdbart. Jeg kan ikke forsvare politisk å invitere til allianse dersom jeg veit at vi ikke har tenkt å gi «allianse-partnerne» den minste form for innflytelse på «alliansens» politikk. En s nn praksis svekker partiets truverdighet. Dersom vi mener allianse, så får vi også respektere vanlige allianseprinsipper. Vi må finne et balansepunkt der vi sikrer disse kameratene innflytelse, samtidig som partiet ikke gir fra seg den avgjørende makta. Dette er vanskelig. Men jeg trur ikke at vi bare har behov for å innrømme de uavhengige sosialistene en viss innflytelse. Jeg tror vi trenger deres sakkunnskaper, deres kontakter og deres innflytelse i masseorganisasjoner og miljøer. Dersom vi ikke er villig til å gi noen ting for å få dette, bør vi gi avkall på ordet allianse og stille under reint partinavn.

Kameratslig hilsen
Pål S

OM STATSSTØTTE

Dette er etter min mening et akutt problem i det vi taper mye penger på ikke å ta en avgjørelse raskt. Vi står like foran tidspunktet for tildelinga. Samla kan vi regne med ca. 15 000 kr. i året. Dette er mye penger for oss. V rt budsjett (skj rt inn til beinet) er på 17 000. Hvis vi kan ta i mot pengene ville vi kunne øke aktiviteten betydelig. Etter min mening er det fornuftig å ta i mot disse pengene, men

jeg forstår innvendingene om å gjøre det enhetlig og i samsvar med AKPs godkjennelse. Vi går inn for å ta i mot pengene og «fryse» dem med en åpen begrunnelse, «RV har ikke tatt stilling til spørsmålet og vi vil ikke tape pengene på å vente.»

Vi mener også at AKPs landsmote (nå utsatt) er for langt unna til at vi kan vente på dette. Derfor kan SK ta stilling til

dette spørsmålet, som ikke er altfor komplisert. Videre bør debatten fortsette i RV med økt styrke.

Jeg håper ikke vi kommer i den situasjonen at spørsmålet om RVs statsstøtte blir salderingspost for avviket i avgjørelsesmåten om statsstøtte for Klassekampen. Det vil bli kostbart for oss.

Det er et faktum at hvis vi (som har store ambisjoner) skal bli et større parti - må vi *konkurere* med de øvrige partier. Dette gjelder *alle* felter.

Skal vi samle inn penger istedet for å drive med politikk? Gi ut 3 - 4 blasse stensiler i året, mens de borgerlige partiene overstrømmer oss med glanset papir. Begrense utbygginga i distriktet (dyrt) mens AP og SV har lag i alle kommuner. Vi har 4 av 25 (RV org.).

Det er også et iskaldt faktum at vi er få folk som kjemper for å bli fler. Å prioritere opp økonomiarbeidet går opplagt ut over det øvrige arbeidet vårt.

Dette er virkelig en lei situasjon som ikke kan oppveies av trygghetsfølelser. (Vi kan ikke bli oppkjøpt og korrumpert)! Kort sagt, jeg mener at vår måte å skaffe penger på nå skaper større vanskeligheter i praksis, bryter med målsettinga om å bli et stort parti (allianse): Og det vi har igjen for det er en falsk trygghetsfølelse. Jeg vil hevde at mulighetene for å bli kjøpt opp faktisk er større gjennom arbeidet vårt. Små koselige kommunale utvalg - formannskapetets intimitet. Redselen for å bli uglesett når vi først er blitt respektert og populær i organene. Dette er også en viktig kilde til høyre i politikken. Husk at vi er noviser å regne for i parlamentarisk sammenheng mens AP o.a. har hundre år bak seg.

Vi får sånn respekt ved å ikke ta i mot penger?!

Dette argumentet er brukt mot å ta penger. Er det virkelig slik? Nei, det er heller slik at folk synes vi er noen raringer som ikke utnytter alle muligheter for å skaffe oss materielle og nødvendige verdier. Det finnes også en viss blyg redsel for å gå tilbake på gamle »harde prinsipper»: Jeg er ikke av dem som har kjørt svakest mot statsstøtte her i landet. (Fikk til og med 2-3 stemmer i bystyret på en knallhard agitasjon). Dessuten synes ikke *alle* de som har stemt på oss å være like entusiastiske når det første vi forelegger dem etter valget er en regning på 30 kr. året.

Det er klart at vi skal ha et eget økonomiarbeide og vil ikke gå så langt som å avskrive det. Men dette må komme i tillegg for å kunne *utvide aktiviteten vår*.

BORGERNE KNEKKER OSS ØKONOMISK

Det tror jeg ingenting på - ihvertfall lite sannsynlig. Krigen kommer for revolusjonen og derfor blir det ikke kroner vi blir nekta, men RUBEL. Derfor tror jeg vi har statsstøtte fram til krigen. Vår oppgave blir derfor å utnytte tida maksimalt oppå jorda i stedet for å bli illegale og økonomisk ubesmittet av borgerskapet.

Og så får vi ta et fast tak i håret på våre parlamentariske representanter og alle andre som er i faresonen. La oss kjempe for å holde oss på ei rett linje. Vi blir mye farligere for herskerklassen med *den* innstillinga. Det er en bedre garanti enn å være »blakke og trygge».

H.K.

Kjell F

O 1:

OM STATSTØTTE TIL PARTIET OG RV.

Vi har mottatt et innlegg fra Kjell F, RV-representant i O 1 til spørsmålet om statsstøtte til partiet og RV og litt om organisasjonsspørsmålet i RV.

Vi trykker her første del av innlegget som dreier seg om statsstøttespørsmålet.

Red.

I si tid vart det etter mitt syn fatta eit feilaktig vedtak vedkommene statsstøtte til avisa Klassekampen. Å avvise statleg støtte til ei dagsavis, når det eksisterer ei slik støtteordning som gjeld likt for alle, var å ikkje utnytte dei legale mulighetene. Å basere ei kommunistisk avis på statsstøtte, er å bygge på sand. Men all den tid vi har tidsnaud med å bygge opp både partiet og fronten, kan eg ikkje sjå nokon grunn til ikkje å nytte oss av dei muligheter vi har. Og når det vonlegvis om ei tid er skaffa eit eige økonomisk grunnlag for Klassekampen ved at abonnementstalet er auka, meiner eg framleis det vil vere rett å bruke statsstøtte for å gjera avisa best råd til ei kvar tid.

Det vi må legge ein plan for er å sikre eit økonomisk grunnlag for avisa, den gongen statsstøtta fell vekk. Argumentet om at det ikkje er råd å legge ein plan for dette, men at statsstøtte automatisk fører til at vi neglisjerer slik planlegging, er ikkje vitskapleg fundert i det heile.

Eg meiner at vi er tent med ei differensiert presse her i landet, og ut frå dette meiner eg at støtteordninga for aviser er ei ordning vi skal forsvare av den grunn.

PARTISTØTTA

Partistøtta kjem etter mitt syn i ein annan situasjon. Å lage revolusjon å drive førebuingarbeid til væpna forsvarskamp og alt som elles høyrer med eit revolusjonært parti, vil på eit tidspunkt bli »forbode». Dersom partiet den dagen staten kuttar ut partistøtta vert lamina, sviktar partiet oppgåva si. Vi må derfor aldri stella oss slik at vi kjem i eit slikt avhengighetsforhold til statsstøtta.

Eg meiner derfor at vi for all del må oppretthalde det grunnleggjande prinsippet om økonomisk sjølberging.

Vi må vere prinsipielt i mot at folks skattepengar vert brukt til drifta av politiske parti. Vi må derfor arbeide for å få ordninga avskaffa. I budsjettdebattar bør vi gjere framlegg om alternativ bruk av desse pengane, og propagandere dette.

Skal vi på den andre sida returnere pengane til staten? Eg meiner nei. Når ordninga ein gong er slik at vi rettmessig kan disponere desse pengane, kan eg ikkje forstå at nokon kan forvalte dei betre enn nett vi. Samstundes som vi derfor motarbeider ordninga på prinsipielt grunnlag, bør vi ta i mot pengane å gjere mest mogleg ut av dei.

Vi må sjå på desse pengane som det dei er: skattepengar og ikke sjå på dei som statens eigedom.

Kva vil det seie å gjere mest mogleg ut av dei?

For det første: Dei bør ikkje gå inn i driftsbudsjettet eller til investeringar i partiet eller RV! Ein slik bruk meiner eg strir mot prinsippet om sjølberging. For det andre ville ein slik bruk vere vanskelig å forsvare samstundes med at vi seier vi er prinsipielle motstandarar av støtteordningar av dette slaget. Vi må derfor bruke pengane på ein måte som kan propagandas og forsvarast. Og kva er ein god

bruk av folks skattepengar? La oss setje pengane på eit kampfond. RV-leinga kan t.d. forvalte dette fondet og pengane bør brukast på ein måte som får allmenn oppslutning blant folk. Streikestøtte, løyvingar til svært aktuelle og viktige saker. Kort sagt: pengane bør i den vesle monn dei kan rekke, brukast til å fremme viktige kampsaker. Ein slik bruk av pengane meiner eg både prinsippielt og taktisk er langt rettare enn å sende dei attende til staten.

PARTIETS AVVIK PÅ ØKONOMIARBEIDET

Det er ikkje å undrast over at debatten om å motta støtte kjem på eit tidspunkt då det er eit svært gap mellom nivået vårt på økonomiarbeid samanlikna med kva situasjonen krev av oss. Men akkurat dette gjer også faren for ikkje å legge stor nok vekt på prinsippa større. Vi må vere nøkterne nå og halde fast på at det viktigaste tiltaket er å rette opp økonomiarbeidet og bringe dette i samsvar med det situasjonen krev. Vi må erkjenne at vi ikkje kan ekspandere meir, propagandere meir og investere meir enn det vi har pengar til. Det rår ein utbreidd idealisme på dette området. Det vert prenta flygeblad, tinga annonser og laga til store prosjekt utan å ha dekning for det. Historia vår til nå viser mange døme på innsamlingskampanjer for å dekke gammal gjeld. Dette er å drive politikk ved å heve vekslar på framtida og mulighetene der.

Å rette opp økonomiarbeidet er ei oppgave av første rang. I dag vert spørsmålet om økonomi først ei viktig sak for leinga når det verkeieg strammar seg

til. Partiet på alle nivå er svært fattig på idear om korleis ein kan skaffe seg inntekter. Store innsamlingskampanjer må vi rekna med å leve med, vert det sagt. Det trur eg nok, men kva med alle dei små innsamlingane? Eg trur vi har atskilleg å lære av Lions, Røde Kors og tilsvarende organisasjonar på nett dette området. Å sikre partiøkonomien er derfor eit spørsmål om politikk såvel som metodar. Det siste har det skorta stort på.

EIT MELLOMBELS KOMPROMISS OM SJØLBERGING?

Kan vi gjere eit mellombels kompromiss med prinsippet om sjølvberging?

Det er egentlig ikkje å undrast over at denne debatten kjem så sterkt på eit tidspunkt då det er skrikande mangel på pengar til å drive eit offensivt politisk arbeid for. Men nett dette bør også gjere sitt til at vi er på vakt. Dersom vi nå finn det nadsynleg å gjere bruk av statsstøtta til RV-arbeidet, må dette vere eit mellombels standpunkt, grunna på ei vurdering av situasjonen med liten og ingen organisasjon, med tomme startkasser som om 1 1/2 år skal vinne målet med å bli representert på Stortinget. Eit vedtak om å sprøyte statsstøtta inn i RV bør derfor i tid vere avgrensa til Stortingsvalet i 1981. Eg kjenner ikkje den konkrete situasjonen godt nok til å seie om eg meiner at eit slikt kompromiss er rett eller ikkje. Men eg vil ikkje avvise eit slikt vedtak for vurderinga ligg fore om at desse pengane neppe kan gjere utslaget til å komme inn på Stortinget.

Med andre ord meiner eg altså at eit kompromiss *kan* gjerast, men eg kan ikkje seie om eg meiner vi *bør* gjere det.

Kjell F

Sⁿ ANVISER LITEN FORSTÅELSE FOR KRISAS KARAKTER!

Vi er et lag i Oslo-området som har diskutert krise i partiet. Vi vil i dette innlegget polemisere mot intervjuet med Pål Sⁿ (aug. nr. av TF). Vi mener P.S. i intervjuet viser uhyre liten forståelse for krisas karakter. Han bagatelliserer problemene og virker som en støtdemper på diskusjonen. Enkelte steder er han floskelpreget og skremmende lik borgerlige partiledere. Harde påstander som vi skal forsøke å underbygge. P.S. snakker om dårlig planarbeid, vi har bygd ut i alle retninger, vi kutter nodig ting, folk fortsetter å jobbe i «døde» fronter osv. P.S. kommer her aldri med en konkretisering om hvilke fronter det gjelder, KF, 3VK, PK osv. Han moraliserer videre over de kameratene som ennå ikke har skjont at de må skifte frontbeite. I stedet for å oppfordre og ta initiativ til diskusjon om hvilken front/massearbeid som skal drives, kaster han bare ballen videre til kamerater på lavere plan. Videre gjør han grove overslag, skjønnmaling/svartmaling når det gjelder massearbeidet vårt. Sitat 1: »Svært mye av kreftene våre bindes til internt arbeid, kontaktflata med folk og massearbeidet vårt er for dårlig. Vi driver ikke med det vi er organisert for, nemlig arbeid med massene.» Sitat 2: »Vi har vendt den taktiske situasjonen i forhold til SV til vår fordel i løpet av -79. Vi har slått tilbake «kommu-nazi»-propagandaen og markert oss som ei ledende kraft i den anti-fascistiske kampen. Vi har stoppa «fei-dem-ut-kampanjen» på arbeidsplassene.» Sammenlign disse to sitatene og prøv å finne ut om hva P.S. egentlig mener om massearbeidet vårt. I tillegg er det igjen mangelfull konkretisering, P.S. vagler fra side til side og gjør store overslag. Videre skriver P.S. at det må bli en freskere og livligere stil, der diskusjonene ikke henger seg opp i detaljer,

men prøver å få opp store saker. Hvem vurderer hva som er detaljer? P.S.? I praksis er dette sensur mot detaljerte diskusjoner - er ikke mine motsigelser viktige og store nok? Mener P.S. at innlegga i krisedebatten ikke har vært store eller freske nok? Har de vært for detaljerte? Dette gir jo som resultat at folk blir redde for ikke å stå på linja. De får ikke diskutert *sine* motsigelser, *sin* kritikk - de blir oversett. Hva skjer? Folk holder kjeft eller går ut av partiet. Avslutningsvis sier P.S. at han er imponert over medlemmene og kadrene, mulighetene til å løse problemene er store, folk må ikke henge med hue osv. Her inngir P.S. en falsk optimisme, og du moraliserer over de kameratene som føler seg motløse og/eller famler i blinde. P.S. tar ikke stilling til om det faktisk er ei krise, han beskriver det som om vi bare har litt problemer og motgang. Situasjonen er faktisk slik at krise kan gi seg utslag i politisk og organisatorisk degenerering. Det er det du skal ta stilling til P.S. - ikke prove å bagatellisere krise!

Hva mener resten av SK? Det må da være meningsforskjeller der også? Eller er P.S. representativ for hele SK?

Ungdomsklubb.

PÅL ST AN SVARER UNGDOMSKLUBB

I fjor sommer gjorde jeg et intervju med TF. Jeg blei spurt om krisetendensene i partiet og hensikten min var ikke å gi noe endelig svar. Jeg syntes det var for lite jeg visste og ville gjerne høre andre medlemmers mening. Jeg oppfordra kameratene til å si sin mening, sjøl om ikke SK hadde kommet med noen analyse ennå. Jeg var faktisk så naiv at jeg trudde at dette var litt til fordel for partidemokratiet. Tidligere har vi ofte fått kritikk fordi SK har lagt fram konklusjoner før diskusjonen har kommet i gang. Nå mente jeg at vi burde gjøre det omvendt, blant annet fordi jeg trudde at vi i partiledelsen ville ha en god del å lære av de meningene som kom fram. Nå forteller kameratene i ungdomsklubb at det jeg i virkeligheten gjorde var å »bagatellisere problemene», »virker som en støtpute på diskusjonen» og dessuten »vakler» og å »gjøre store overslag». Dette må sjølsagt være et alvorlig tankekors for meg. Jeg trur at jeg inviterer til en åpen diskusjon og blir oppfatta stikk motsatt. Jeg skal ikke bebreide kameratene i ungdomsklubb for dette, men ta det som en advarsel.

Mitt syn på krisa i partiet har utvikla seg gjennom diskusjonen. Jeg har lært mer om feil i partiledelsens metoder for ledelse. Jeg har lært mer om de problemene som finnes på ulike plan i partiet. Kameratene i ungdomsklubb mener tydeligvis at jeg er ute etter å dekke over problemene eller unnskylde dem. Uansett hva de måtte tru, så er jeg interessert i å søke sannheten fra fakta. Dersom fakta går mot mine oppfatninger vil jeg endre oppfatning. Dersom jeg innser feil, vil jeg gjøre sjølkritikk. Men ingen vil overbevise meg med skjellsord og ingen vil få meg til å gjøre sjølkritikk av taktiske grunner dersom jeg ikke er overbevist om at jeg har tatt feil.

Kameratene i ungdomsklubb setter fram en påstand som de sjøl sier at de skal forsøke å underbygge: »Han bagatelliserer problemene og virker som en støtdemper på diskusjonen. Enkelte steder er han floskelpreget og skremmende lik borgerlige partiledere.»

Når kameratene skal underbygge at jeg bagatelliserer problemene kommer de dessverre ikke med noen fakta som viser at det er tilfelle. De sier derimot at »PS tar ikke stilling til om det faktisk er ei krise, han beskriver det som om vi bare har litt problemer og motgang.» For ordens skyld vil jeg minne om at jeg sa følgende i intervjuet: »...det er klare krisetendenser i partiets arbeid og på noen områder er det krise.» Derfor tar kameratene feil. Jeg tok stilling til om det var krise i partiet og jeg sa ikke at det bare var »litt problemer og motgang». Derfor holder ikke påstanden til kameratene på dette punktet. Jeg skal likevel innrømme at jeg seinere har sett problemer, blant annet i våre metoder for ledelse som jeg ikke så i fjor sommer. Men det burde vel være en ærlig sak i partiet, at en lærer mer gjennom en diskusjon enn en visste på forhånd. Kameratene i ungdomsklubb nevner at jeg snakker om dårlig planarbeid (dvs: jeg sa »urealistiske planer») og at vi »bygde ut i alle retninger.» Jeg legger jo ikke skjul på at dette er ledelsens ansvar, sjøl om jeg ikke gikk djupere ned i årsakene til den typen feil. Det gjør jo heller ikke kameratene i ungdomsklubb.

I høst vedtok SK å sende ut et utkast til beretning som legger fram et mer omfattende materiale om krisa i partiet. Jeg veit ikke om kameratene fra ungdomsklubb mener at beretningsutkastet også bagatelliserer problemene? Hva mener dere er problemene i partiet, kamerater?

Jeg blir anklaget for »å vakle fra side til

side og gjøre store overslag.» Det blir forsøkt bevist med to sitater. Kameratene mener at disse to sitatene er uforenlige og derfor et uttrykk for vakling. I det første sitatet sier jeg altså at »svært mye av kreftene våre bindes til internt arbeid, kontaktflata med folk og massearbeidet vårt er for dårlig». I ett partidistrikt var 2/3 av medlemmene opptatt av arbeid på mellomplanet i partiet med hovedoppgave utafor avdelinga. Dette er ikke enestående. Derfor mener jeg at fakta viser at det er dekning for sitat nr. 1. Når det gjelder sitatet nr. 2, så uttrykker det positive resultater vi har oppnådd *på tross* av slike svakheter som er nevnt i sitat nr. 1. Er sitat nr. 2 uttrykk for skjønnmaling? Det er et faktum at den taktiske situasjonen overfor SV er blitt bedre, jfr. Kampuchea og for den saks skyld valgkampen. (Jeg sa ikke at vi hadde overtaket på SV, bare at vi hadde vendt situasjonen til vår fordel.) Oppfølginga av 1.maiattentatet slo en avgjørende sprekke i »kommu-nazi-propagandaen». Det kan bevises ved å gå gjennom utallige fagforeningsuttalelser. Når det gjelder »fei-dem-ut»kampanjen, så er det lenge sia en kommunist er blitt ekskludert på arbeidsplassene. På den andre sia velges kommunister nå til tillitsfolk i stort antall. Derfor er det også dekning for sitat nr. 2. Det er ganske riktig en motsigelse mellom de to, akkurat som det er en motsigelse mellom de sterke og de svake sidene i partiet. Men å oppdage en dialektisk motsigelse er ikke det samme som å vakle. I stedet for å anklage hverandre for vakling bør vi finne ut hva som er årsaken til denne motsigelsen.

Kameratene i ungdomsklubb mener at intervjuet virker som en »støtdemper på diskusjonen.» Argumentet for det er at jeg har sagt at vi ikke må henge oss opp i

detaljer. Det skulle få folk til å bli redde for å ta ordet, altså at deres meninger ikke skulle være viktige nok. Det var ikke sånn det var ment, derfor vil jeg beklage det om jeg har skremt noen til å holde kjeft. I intervjuet nevnte jeg jo faktisk som en negativ lærdom at folk tidligere har vært redde for å ta ordet av redsel for ikke å være »på linja». Dette var ment som ei oppmuntring og ikke som sensur. Stort sett mener jeg at debatten hittil ikke har dreid seg om detaljer, uten at jeg har tenkt å kaste meg opp til en dommer over det. Det er sjølsagt partiet som vil avgjøre hvilke spørsmål som er viktige og hva som er bagateller og ingen enkeltperson.

Til slutt blir jeg beskyldt for falsk optimisme, fordi jeg mener at vi har så mye bra medlemmer og kadre at vi skal være i stand til å løse problemene. Mener kameratene i ungdomsklubb at problemene i partiet er så store at vi ikke skal kunne løse dem i fellesskap? Mener de at jeg overvurderer medlemmene? Beklager, men jeg er faktisk optimist. Jeg har opplagt undervurdert problemene i partiet, men det endrer ikke den grunnholdninga. Jeg har tillit til partiet, derfor trur jeg at vi skal løse disse problemene.

Jeg har gått gjennom alle argumentene til kameratene i ungdomsklubb og jeg kan ikke se at de underbygger de harde påstandene (som de sjøl kaller det) som de kommer med innledningsvis. For å få større klarhet i hva kameratene mener vil jeg stille dem noen spørsmål:

1. Hva mener dere er de viktigste problemene i partiet?
2. Hva mener dere må gjøres for å løse dem?
3. Hvordan ser dere på mulighetene til å løse dem?

Kameratslig hilsen
Pål S

MOT ULTRADEMOKRATI - FOR DEMOKRATISK SENTRALISME

Jeg vil kritisere en ultrademokratisk tendens som jeg mener utviklet seg i laget mitt siste halvår -79.

Utgangspunktet er at det fra våren -79 ble reist kritikk mot sekterisk arbeidsstil. Og det ble reist kritikk mot ledende organer for byråkratisk og udemokratisk ledelse, eks: behandlingen av listestilling ved kommunevalget. Det kom krav om mer rom til å arbeide med lokale politiske saker. I løpet av den tida som har gått har laget hatt betydelig framgang i lokal kamp. Samtidig har det skjedd ting som jeg mener er uttrykk for overslag i ultrademokratisk retning. Det har ytra seg bl.a. på følgende måter:

- Ved å ta lett på og »glemme» direktiver.

- Å se på partivedtektene som lite viktige.

- Behandle medlemsmøtene som mindre viktige, ha mange grunner til ikke å møte, komme for sent, slurve med innkallinger.

- Uvilje mot innordning under organisasjonen i lokal kamp.

Dette er ting som har kommet til uttrykk i det politiske arbeidet til kamerater som har vært ledende i kritikk av oversentralisme/byråkrati, og som har gått i spissen for lokal kamp. Det gjør det ekstra nødvendig med en grenseoppgang mellom ultrademokrati og demokratisk sentralisme. Det er ultrademokrati å gå mot ledelse, å sabotere direktiver, å ikke delta i partidiskusjonen og ikke underordne seg organisasjonen. Det er derimot

demokratisk sentralisme å kritisere og eventuelt skifte ut ledelse, å kritisere direktiver og å være uenig med flertallet. Bare ved å avvise ultrademokrati kan vi utvikle partidemokratiet og massearbeidet videre uten å få oppløsningstendenser i partiet.

Den demokratiske sentralismen er like grunnleggende for partiet som væpna revolusjon og proletariats diktatur. Jeg mener at vi har blitt et av de mest »lovende» partier i Vest-Europa fordi vi har praktisert både breie demokratiske diskusjoner i viktige spørsmål, eks: stiftelsen -73, landsmøtet -76, Albania, militærprogrammet - og sterk sentralisme og disiplin. Vi har unngått flere sentra og partisplittelse, som har satt så mange andre partier tilbake. Jeg mener vi må studere og diskutere dette med sikte på å øke forståelsen for at den demokratiske sentralismen er et våpen vi ikke kan unnvære, og dermed styrke entusiasmen for den frivillige partidisiplinen.

Mao snakket om at det i partiet måtte være både sentralisme og demokrati, både disiplin og frihet, både enhetlig vilje og personlig frimodighet og initiativ. Vi må fortsette og utvikle demokrati, frihet, frimodighet og initiativ. Men vi må samtidig gå mot tendenser til å gi slipp på sentralisme, disiplin og enhetlig vilje.

Petter.

Ekspertgrupper

EKSPERTGRUPPER
HJELP!

TRENGER

Sovjet-gruppe

Studieutvalget har oppretta ei ekspertgruppe for å studere Sovjet. Den konsen-

trer seg for tida om økonomien, klasseforholda, militær styrke, minoritets-spørsmål og Sovjets imperialism.

Gruppen ønsker tips om interessant materiale, utredninger, interessante avisutklipp. Aller helst ønsker den kontakt

EN INFORMASJON OM STUDIEFORBUNDET

»NY VERDEN«

Etter oppdrag fra SKAU har Studieutvalget deltatt i arbeidet med å opprette et nytt studieforbund som også skal kunne fungere som brevscole. Undertegnede som har hatt ansvaret for dette arbeidet fra Studieutvalgets side, skal her informere litt om hva som har skjedd og muligheter for støtte, dersom AKP(m-l) er medlem av et godkjent studieforbund. Aller først en presisering.

LANDSMOTET AVGJØR

Det arbeidet som er blitt gjort med dette til nå kan *gjøre det mulig* for partiet å motta støtte i en eller annen form til skolerings- og studiearbeide i 1981. Om partiet skal benytte seg av denne muligheten, er det opp til landsmotet å ta stilling til. I diskusjonen om dette før og på landsmotet er det viktig å trekke inn hva dette kan ha å si for partiets sikkerhetspolitikk, uavhengighet mm. Ikke noe av det som har blitt gjort binder partiet eller landsmotet. Dersom landsmotet og partiet ikke ønsker å være medlem av et slikt studieforbund og ikke ønsker å motta statsmidler for eksternt studie- og opplysningsarbeid, kan partiet trekke seg ut av studieforbundet uten vanskeligheter av noen art.

HVA ER ET STUDIEFORBUND?

med kamerater som er interessert i å delta i dette forsknings- og utredningsarbeidet.

Materialet som gruppa utarbeider vil bli brukt i Klassekampen, Røde Fane eller utgitt som bøker eller hefter mm.

Gruppa kan kontaktes gjennom Marx-Engelsskolen, postboks 211, Oslo 1, eller på tlf: 35 35 61.

I Forskrifter om voksenopplæring utgitt av Kirke og Undervisningsdepartementet heter det:

Studieforbund.

Som studieforbund kan godkjennes et fellesorgan for flere organisasjoner dersom fellesorganet har voksenopplæring og eventuelt kulturarbeid som hovedoppgave.

Fellesorganet bør normalt ha landsomfattende virksomhet.

Studieforbundet kan sentralt bare ha organisasjoner som medlemmer. Disse medlemsorganisasjoner i studieforbundet sentralt kan enten ha organisasjoner som medlemmer, eller de kan være basert på individuelt medlemsskap.

Dersom AKP(m-l) ønsker å motta statsmidler til studie- og opplysningsarbeid, må partiet være medlem av et studieforbund. Da det ikke er mulig eller ønskelig for partiet å tilslutte seg allerede eksisterende studieforbund som AOF eller Sosialistisk Opplysningsforbund (SV), har det blitt arbeidet med å opprette et helt nytt studieforbund.

STUDIEFORBUNDET NY VERDEN

28.12.79 blei studieforbundet NY VERDEN oppretta. Flere organisasjoner gikk sammen i et reint studieteknisk

ekspertgrupper ★

Norges-gruppe.

Studieutvalget har også tatt initiativ til å opprette ei gruppe som skal studere norsk økonomi og klasseforhold. Foreløpig arbeider gruppa med å undersøke

samarbeid. I vedtektene til Ny Verden heter det følgende om formål og betingelser for medlemskap:

»§1. Formål.

Studieforbundet NY VERDEN har til formål å drive voksenopplæring og studiearbeid i form av studieringer, kurser m.v. i samsvar med voksenopplæringslova.

Forbundet kan også drive studiearbeid m.v. som ikke berettiger til støtte i henhold til voksenopplæringslova.

Forbundet kan som en del av sin virksomhet organisere og drive brevskolevirksomhet i samsvar med brevskoleloven, eller samarbeide med medlemsorganisasjonene om slik virksomhet.

Forbundets virksomhet skal utvikles og drives i samarbeid med medlemsorganisasjonene.

Medlemsorganisasjonene skal gis hjelp og vegledning ved utarbeiding av studiemateriell som medlemsorganisasjonene skal bruke i sin virksomhet i regi av studieforbundet/brevskolen.

§2. Medlemskap.

NY VERDEN er åpen for medlemskap fra alle organisasjoner som er interessert i å bruke NY VERDENs tilbud til voksenopplæring- og studieformål.

Medlemskapet i NY VERDEN innebærer kun et studieteknisk samarbeid.

Kun organisasjoner som bygger på individuelt medlemskap kan være medlem av NY VERDEN.

Medlemsopptak må godkjennes av styret i NY VERDEN. Vedtak om medlemsopptak treffes med varlig flertall.»

Til nå har følgende organisasjoner til-

slutta seg det nye studieforbundet: AKP(m-l), Rød Ungdom, NKS, Røde Pionerer, Kvinnefronten i Norge, Solidaritetskomiteen for Chile, Nye Samspill, Rødt Kor, Rødt Korps. Noen andre organisasjoner har sagt seg interessert i medlemskap.

Det nye studieforbundet ledes av et styre som er sammensatt av en representant for hver organisasjon. Dette styret velger den daglige ledelsen.

LITT OM STATSSTØTTE

Når det gjelder de studieformene som er mest aktuelle for partiet, kan vi opplyse følgende om mulighetene for støtte:

Studiering med lærer (dvs. vanlige studiesirkler).

Her dekkes 80% av utgifter til læremidler og studiemateriell, lærerlønn inklusive sosiale utgifter. Det er også mulig å få støtte til foredragshonorar dersom foredragene skjer i tilknytning til sirkelen.

Staten krever her at det er minst 5 deltakere. Navn på studielederen (lærer) må oppgis til staten for skattetrekk mm. Navn på deltakerne må oppgis til studieforbundet.

Etter gjeldende regler dekkes lærerlønn på maks. 80 % av kr. 60.- pr. time. Foredragskostnader dekkes med 50 % av høyst kr. 200.- pr. foredrag.

Dersom det blir gjennomført en studie-sirkel med 5 - 6 deltakere f.eks. en grunnsirkel som bruker 7 møter a 3 timer og i tilknytning til sirkelen blir holdt to

★ ekspertergrupper

den siste utviklinga i borgerskapet og mellomlaga. Den diskuterer om klassekriteriene til Lenin er presise nok i dag. Den drøfter hva den nye teknologiske data-revolusjonen vil bety for utviklinga av

arbeiderbevegelsen kvantitativt og kvalitativt. Også denne gruppa ønsker råd og tips, hovedoppgaver og utredninger som allerede er laga, men først og fremst kontakt med kamerater som er interessert i å arbeide med å undersøke og forske i norske klasseforhold og økonomi.

Kontaktes gjennom M-E-skolen.

foredrag, vil en motta statsstøtte for samlet kr. 1208.-

Brevring En annen form for studier som kan få stor betydning for partiet er brevringer. Dersom det blir utarbeidet et brevkursopplegg til f.eks. den nye faglige studieboka, kan 6 arbeidere i Odda danne en brevring, avholde diskusjonsmøter og i fellesskap sende inn en besvarelse til studieforbundet/brevskolen. Her stiller staten utelukkende krav til at navnet på lederen for brevringen skal oppgis.

Dersom totalkostnaden for kurset er kr. 150.- (inkluderer studieboka, brevkursopplegget og besvarelse av brev) vil deltakerne få alt dette for 15% av totalsummen dvs. for kr. 22.50.

Eller blir det gitt støtte til kurs, lokaler blir stilt gratis til disposisjon av kommunene, det blir gitt støtte og reisebidrag for kurs på minst tre dagers varighet for medarbeidere i organisasjonene.

Det blir gitt støtte til lokal- og sentraladministrasjon av studiearbeidet som utgjør en viss prosent av kostnadene. Det er mulig å få dekket lønnsutgifter til ansatte studieinstruktører som kan reise land og strand rundt og organisere opplysnings-

arbeid mm. (De som ønsker å sette seg nøyere inn i regelverket bør be om å få tilsendt Forskrifter for voksenopplæring og Regler for statstilskott for brevundervisning fra Kirke og Undervisningsdepartementet.).

HVOR STÅR ARBEIDET?

Studieforbundet er oppretta og det er sent søknad til Kirke og Undervisningsdepartementet om å bli godkjent som studieforbund. Denne søknaden er under behandling av en komite i departementet. Dersom NY VERDEN blir godkjent som studieforbund, gjenstår det å bli godkjent som *støtteberettig*a studieforbund. Her er det Stortinget som avgjør.

Om eller når studieforbundet blir godkjent som studieforbund eventuelt støtteberettig a studieforbund, er det ikke mulig å si noe om. Opplysninger om dette vil bli gitt når det er mulig.

Jan-Erik I
Medlem av
Studieutvalget.

Kina-gruppe?

Studieutvalget er også svært interessert i å komme i kontakt med kamerater som ønsker å delta i arbeidet med å studere og undersøke utviklinga i kina. Aller helst ønsker vi kontakt med personer som allerede har store kunnskaper, men vilje til å sette seg inn i stoffet er også bra.

eksperterupper ★

Vitenskapelige studier og undersøkelser av utviklinga i Kina er etter vår oppfatning en mangelvare og behovene er

KRITIKK AV SENTRALKOMITEEN

I løpet av det siste 1/2 året, har jeg fått en god del å utsette på SK. I hovedsak går det på den indre ledelsen av partiet. Jeg har dessverre ikke kapasitet til et langt og velbegrunnet innlegg, men prøver likevel å kaste meg frampå.

REELT DEMOKRATI?

Hvor reelt er demokratiet i partiet? Hvor stor reel innflytelse har grunnplanet på viktige avgjørelser i partiet? Fra diskusjoner i avdelinga mi, og mange innlegg i TF og KK, får jeg inntrykk av at mange «menige» medlemmer med meg, mener at denne innflytelsen er altfor liten. Fra SKs side, har jeg ikke sett at denne kritikken har blitt tatt virkelig alvorlig. (heller ikke i beretningsutkastet) P.S. innrømmer i TF «overtrap» på enkelte punkt etter flere debattinnlegg. Men det jeg savner er en skikkelig sjolkritikk på at demokratiet er for dårlig, og at det må forbedres. Jeg synes heller det er tegn som tyder på at demokratiet kan innsnevres. Forslag nr. 8 i Vedtektsforslaget er en klar innsnevring av medlemmenes r3e. Forslag nr. 8 i Vedtektsforslaget er en klar innsnevring av medlemmenes rettigheter.

P.S. uttaler til KK på direkte spørsmål angående demokratiet, at lokal-lagene har hatt for lite å si over det lokale arbeidet,

og det må bedres. Men hva med «vanlige» medlemmers innflytelse over sentrale og prinsipielle spørsmål?

Forslaget til, og planene for behandlingen av nytt prinsipp-program, er et stygt eks. på hvordan SK kan hindre demokratiet. Forslaget er tungt skrevet, høytravende, rotete, uoversiktlig og vanskelig! Bare de mest teoretisk interesserte og skolerte makter å sette seg inn i alt dette (egne erfaringer). Alt rotet med planlegginga lager store vanskeligheter for avdelingene.

Debatten om prinsipp-programmet var jeg også skuffet over. I forhold til alle de bra og kritiske innleggene i KK, (2 stykker er t.o.m. i gang med et nytt forslag! Flott!) synes jeg heftet stilte lite skarpe motsigelser og i hovedsak «backer» opp om forslaget til SK. Innledningen om demokratisk sentralisme stiller mange viktige spørsmål. Flere av debatt-innleggene var lettvinde og flåsete (Jon.M).

Jeg oppfatter det som om det på grunnplanet er stor motstand mot forslaget. Hvilke muligheter har denne motstanden på landsmøtet?

Dette er bare noen eksempler. Det fins mange fler! (les TF).

Disiplinen og sentralismen i partiet er også dårlig for tida. Er det ikke slik som Stalin sier, at i kommunist-partiet bygger disiplinen på viljen til enhet. Vi står sterkt og enhetlig sammen fordi vi virkelig

ekspertgrupper

enorme. Dersom vi får svar på denne henvendelsen ønsker vi derfor å opprette ei gruppe for å studere utviklinga av klassene, økonomien, demokratiet mm. i Kina.

Vi gjør oppmerksom på at sympatisører kan oppmuntres til å delta i arbeidet i disse gruppene som er nevnt her. Vi nevner også at det ikke er noen betingelse å bo i eller i nærheten av Oslo. Kontakt gjennom Marx-Engels skolen.

Studieutvalget.

onsker det. Dette forutsetter et reelt demokrati. Det hjelper ikke at SK henviser til at demokratiet formelt er i orden.

Jeg vil stille et par direkte spørsmål til SK som jeg håper å få svar på:

Ser dere det som en svakhet/feil i partiet i dag at demokratiet er for dårlig utviklet?

Ser dere det som en viktig oppgave nå å

utvikle demokratiet?

Så det ikke skal bli noen misforståelser, vil jeg understreke at jeg er for demokratisk sentralisme som organisasjonsform, og ser det ikke som noen løsning på partiets problem å løse opp organisasjonen.

Inger.

KORT SAKSOPPLYSNING

Kamerat Inger nevner arbeidet med prinsipp-programmet. Jeg skal ikke svare på kritikken av behandlingen, men bare opplyse noen fakta:

- Utkastet er ikke forfatta av partiledelsen, men av en midlertidig programkomite. Partiledelsen har vedtatt å legge forslaget til grunn for debatten, men forbeholder seg retten til å komme med forslag til både store og små endringer av programmet etter at den har oppsummert debatten i partiet.
- Debattheftet om programmet tok sikte på å få med folk som har markert ulike syn på programspørsmål.
- Det er nedsatt en ny programkomite der det er lagt særskilt vekt på å få med

kamerater med forskjellig syn på programmet. Bl.a. er de to kameratene Inger nevner kontakta og den ene av dem deltar i komiteens arbeid.

- De viktigste endringsforslagene som er kommet til nå vil bli trykt i et eget hefte, slik at de vil bli tilgjengelig for alle interesserte.

- Alle innsendte forslag vil være tilgjengelige på landsmøtet og landsmøtet vil være sammensatt på vanlig representativ måte i samsvar med vedtektene. Bare valgte delegater vil ha stemmerett, mens sentralkomiteens medlemmer bare vil ha tale- og forslagsrett.

For TF-redaksjonen
GT.

NY FAGLIG BOK

Emnene i denne boka er:

- Den faglige politikken til AKP(m-l) har inneholdt feil og mangler
- Hvordan kan vi forstå og bruke bedriftsregnskaper?
- Arbeidsmiljøloven, er den til nytte for arbeidsfolk?
- Hva betyr datarevolusjonen for arbeidsfolk?
- Tariløppgjør og lønnsberegninger
- En god tillitsmann, hva er det?

FORLAGET
OKTOBER

Leder: To politiske hovedspørsmål i partiarbeidet.	2.
Melding om vedtektsdiskusjonen.	4.
Uttalelse fra politisk utvalg om Klassekampen.	5.
Landsmotet er utsatt!	6.
Noen punkter om revisjon av prinsipp-programmet av Pal S	7.
Forslag til vedtak på LM om SKs behandling av militærprogrammet.	12.
Røde Garde.	12.
Hilsen fra RU til AKP(m-l).	13.
Sommerleir.	13.
Retningslinjer for arbeidet med RV.	14.
RV- hva har skjedd og hva bør RV bli? av Hilde H.	15.
Pal Sten: Svar til kamerat Einar om valgtaktikk.	17.
Om statsstøtte	19.
Kjell Foss: Om statsstøtte til partiet og RV.	21.
Sten viser liten forståelse for krisas karakter!	23.
Sten svarer på kritikken.	26.
Mot ultrademokrati for demokratisk sentralisme.	26.
Annonse for ekspertgrupper som trenger hjelp.	26.
En informasjon om studieforbundet »Ny Verden».	27.
Kritikk av SK.	30.
Kort saksopplysning.	31.